

Gemeenteraad Alphen aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 140172
E-mail: verkiezingen@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Datum
20 maart 2024

Inlichtingen bij
R. Tempelaar

Doorkiesnummer
Tel : 14 0172

Afdeling
team Burgerzaken

Onderwerp
Organisatie en uitvoering Europees
Parlementsverkiezing 6 juni 2024

Geachte leden van de raad,

Met deze brief wil ik u informeren over de uitvoering van de organisatie van de verkiezing voor de leden van het Europees Parlement op donderdag 6 juni.

Organisatie en uitvoering verkiezingen

Binnen team Burgerzaken is het projectteam verkiezingen belast met de organisatie van de verkiezingen. Dit gaat in nauwe samenwerking met diverse teams binnen de gemeente zoals Communicatie, Facilitaire Zaken en Uitvoering en Service. Voor het gebruik en de inrichting van de stemlocaties werken we nauw samen met locatiebeheerders en een externe partij die de inrichting van de stemlocaties uitvoert. De werkzaamheden bestaan o.a. uit:

- het boeken van voldoende stemlocaties en de inrichting daarvan
- het werven van voldoende stembureauleden en de indeling daarvan per stembureau
- het verzorgen van een training voor voorzitters, stembureauleden en tellers
- faciliteren van het ondertekenen van ondersteuningsverklaringen
- het bestellen van drukwerk, materialen en het laten verspreiden van de stempassen en kandidatenlijsten
- het plaatsen van verkiezingsborden
- het informeren van de kiezer
- het werven van leden en ondersteuners voor het Gemeentelijk Stembureau (GSB) en de organisatie van de zitting van het GSB, de centrale telling
- het verwerken en publiceren van de stemtotaal

Nieuw model stembiljet

Tijdens de Europees Parlementsverkiezing op donderdag 6 juni 2024 wordt in 5 gemeenten voor het eerst gestemd met een kleiner en handzamer stembiljet. De gemeenten Alphen aan den Rijn, Boekel, Borne, Midden-Delfland en Tynaarlo zijn door minister Hugo de Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, na instemming van de gemeenteraden, aangewezen om deel te nemen aan het experiment met dit nieuwe stembiljet.

Het nieuwe stembiljet vraagt een andere manier van stemmen dan de kiezer gewend is. Daarom worden kiezers de komende maanden uitgebreid geïnformeerd over het nieuwe stembiljet. Ook komen er proefstemmomenten op verschillende locaties in de gemeente om te oefenen met het nieuwe stembiljet. Dat kan ook online via oefenstembiljet.nl. Daarnaast is op de verkiezingsdag in ieder stemlokaal een extra stembureaulid aanwezig om uitleg te geven over het nieuwe stembiljet. Alle stembureauleden worden extra getraind om uitleg te kunnen geven over het nieuwe stembiljet. Aan kiezers wordt actief gevraagd of ze bekend zijn met het nieuwe stembiljet en in het stemlokaal is het ook nog mogelijk om ermee te oefenen.

Evaluatie

Na afloop wordt het experiment zorgvuldig geëvalueerd. Daarin worden de ervaringen met het nieuwe stembiljet van zowel kiezers, stembureauleden als de gemeente meegenomen. De evaluatie van het experiment wordt met de Tweede Kamer gedeeld. Uiteraard wordt de uitkomst van de evaluatie ook met u gedeeld. Als het nieuwe model stembiljet goed wordt ontvangen is de planning om daarna de wet aan te passen, zodat met de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 iedereen kan stemmen met het nieuwe stembiljet.

Nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen

Met de wet Nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen (NPVV) is de keuzemogelijkheid ingevoerd om de gemeentelijke verkiezingsuitslag vast te stellen door middel van een centrale stemopneming (CSO) of een decentrale stemopneming (DSO). In de Gemeente Alphen aan den Rijn kiezen we bij de Europees Parlementsverkiezing van 6 juni 2024 voor een CSO.

Centrale Stemopneming

Bij centrale stemopneming worden 's avonds na sluiting van de stembureaus de stemmen alleen op lijstniveau geteld. De stembescheiden worden ingepakt en vervoerd naar de centrale tellocatie. Het GSB telt de volgende dag tijdens de openbare zitting de stemmen op kandidaatsniveau. De Kiesraad heeft een afwegingskader opgesteld. De Kiesraad adviseert te kiezen voor een centrale stemopneming. Gezien de positieve ervaringen met de CSO bij de Tweede Kamerverkiezing van afgelopen november hebben we dit advies wederom overgenomen.

Gemeentelijk stembureau

Voor de Europees Parlementsverkiezing van 6 juni 2024 is een Gemeentelijk Stembureau ingesteld. Het GSB bestaat uit minimaal 5 leden waarvan er één voorzitter is en ten minste één plaatsvervangend voorzitter. Het GSB van de Gemeente Alphen aan den Rijn houdt haar openbare zitting op vrijdag 7 juni 2024 vanaf 9.00 uur. Omdat er in andere Europese landen nog in het weekend gestemd kan worden, wordt de uitslag niet bekend gemaakt en wordt de zitting geschorst. Op maandag 10 juni 2024 om 9.00 uur wordt de zitting in het gemeentehuis aan het Stadhuisplein 1, 2405 SH te Alphen aan den Rijn hervat. Dan worden de gemeentelijke totalen vastgesteld. Het GSB ondertekent het proces-verbaal waarin de gemeentelijke totalen zijn vastgesteld en verslag wordt gedaan van alle werkzaamheden.

Stembureaus en toegankelijkheid

Het aantal stembureaus dat voor de Europees Parlementsverkiezing wordt ingericht is 74. Dit aantal is vergelijkbaar met het aantal stembureaus bij de afgelopen verkiezingen. Uit onderzoek blijkt dat dit ook van groot belang is om de opkomst bij verkiezingen te bevorderen. De stembureaus zijn goed verdeeld over de gemeente waarbij rekening wordt gehouden met het aantal kiesgerechtigden per kern/wijk. Er wordt veel aandacht gegeven aan de toegankelijkheid van de stembureaus. In de volgende brief ontvangt u hierover meer informatie en een overzicht van alle stembureaus.

Kiesgerechtigden

De voorwaarden om te mogen stemmen voor de Europees Parlement zijn: de kiezer heeft de Nederlandse nationaliteit óf de nationaliteit van een andere lidstaat van de Europese Unie, is 18 jaar of ouder en is niet uitgesloten van het kiesrecht.

Y-32 formulier voor stemmers uit andere EU-land

Inwoners die uit een ander EU-land komen, mogen kiezen of ze willen stemmen voor de Nederlandse leden van het Europees Parlement of voor de leden van het land van herkomst. Als zij willen stemmen in Nederland, moeten ze zich bij de gemeente registreren door middel van een Y-32 formulier. Alle nog niet geregistreerde EU-burgers zijn persoonlijk aangeschreven en hebben het Y-32 formulier ontvangen.

Stempassen en kandidatenlijsten

De stempassen worden uiterlijk 23 mei bij de kiezers bezorgd. Inwoners ontvangen bij de stempas een brief met daarin een oproep om te gaan stemmen. Op de achterzijde van de brief is informatie opgenomen over het stemproces. Er zit ook een aparte flyer met informatie en uitleg over het nieuwe stembiljet bij de stempas.

De kandidatenlijsten, met daarop een overzicht van alle deelnemende partijen, informatie over het nieuwe stembiljet en een overzicht van alle stembureaus, worden uiterlijk 31 mei bezorgd aan elke kiesgerechtigde.

Communicatie

Voor de communicatie over de verkiezingen zullen de gebruikelijke communicatiemiddelen zoals "Week in Beeld", socials en de website worden ingezet om inwoners over de verkiezingen te informeren. Op de website besteden we aandacht aan alle zaken over de verkiezingen die van belang zijn voor de kiezer. De informatie is te vinden onder: www.alphenaandenrijn.nl/verkiezingen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verzorgt een landelijke publiekscampagne om kiesgerechtigden te attenderen op de datum en het belang van de verkiezing. Ook kunnen inwoners voor informatie en vragen over de verkiezingen terecht aan de balie van Burgerzaken.

De verwachting is dat er in de aanloop naar en na afloop van deze verkiezing met het nieuwe stembiljet er belangstelling van de (landelijke)media zal zijn. De woordvoeringslijn is hiervoor in samenwerking met het ministerie opgesteld.

Voor de communicatie naar de kiezers over het nieuwe stembiljet is in samenwerking met het ministerie een aparte planning gemaakt. Hierin zijn naast de gebruikelijke communicatiemiddelen extra middelen opgenomen zoals posters, flyers, oefenmateriaal en informatiefilmpjes die door het ministerie ontwikkelde zijn.

De processen-verbaal van de stembureaus en het proces-verbaal van het GSB worden op de website www.alphenaandenrijn.nl/verkiezingen openbaar gemaakt. Zo kunnen kiezers deze eenvoudig raadplegen en kunnen ze de procedure van uitslagvaststelling volgen en controleren.

Verkiezingsborden

Het team Uitvoering en Service zorgt voor het plaatsen van de verkiezingsborden. De deelnemende politieke partijen kunnen het digitale bestand voor de verkiezingsposter aanleveren bij de leverancier van de verkiezingsborden (Bordbusters). Die draagt zorg voor het bedrukken. Deze werkwijze geeft een nette, uniforme indeling en uitstraling van de verkiezingsborden. De verkiezingsborden worden ongeveer 4 weken vóór de verkiezingen geplaatst.

Kosten

In het Gemeentefonds is een structurele voorziening van de bekostiging van de organisatie van de verkiezing opgenomen. In de begroting is eveneens een structureel bedrag gereserveerd voor verkiezingen. Extra kosten die worden gemaakt door deelname aan het experiment met het nieuwe model stembiljet worden vergoed door het ministerie BZK.

In mei volgt een brief met de stand van zaken en een overzicht van de stembureaus met bijbehorende toegankelijkheid.

Vragen

Mochten er na het lezen van deze brief nog vragen zijn, dan ben ik graag bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.W.E. Spies', with a stylized flourish at the end.

Mr. Drs. J.W.E. Spies
Burgemeester